

LIETUVOS
ŠILUMOS TIEKĖJŲ
ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 1
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
Faks. (8-5) 2356044
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

2020-09-09 Nr. 96

I Nr.

DĖL PRIEMONĖS 04.4.1-LVPA-K-110-03 „NEDIDELĖS GALIOS BIOKURO KOGENERACIJOS SKATINIMAS“ BAIGIAMOJO VERTINIMO REZULTATŲ

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – Asociacija) atstovas dalyvavo projektų, gautų pagal priemonę 04.4.1-LVPA-K-110-03 „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ baigiamojo vertinimo aptarimo darbo grupės posėdyje. Posėdyje Asociacijos nuomonė esminiu klausimu išsiskyrė nuo kitų narių, o Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai suabejojo sprendimu (tai matyti VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros (toliau – LVPA) posėdžio 2020 m. rugpjūčio 27 d. protokole Nr. VP-P1-Z05-002, kuris jau turėjo būti pateiktas Energetikos ministerijai). Skirtingas energetikos ministro 2017 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 1-255 patvirtinto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-110 priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo NR. 2 (toliau – Aprašas) nuostatų traktavimas laikytina būtina aplinkybe apie tai informuoti Energetikos ministeriją, kurios kompetencijoje skirti arba neskirti finansavimą pareiškėjams pagal minėtą priemonę.

Baigiamojo vertinimo metu APVA III klausimu pasiūlė rekomenduoti Energetikos ministerijai skirti priemonės 04.1.1-LVPA-K-110 „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ kvietimo Nr. 3 finansinę paramą (6 mln. Eur) projekto įgyvendinimo tikslu pareiškėjui UAB „Biovatas“, ketinančiam Alytaus mieste įrengti 13,5 MW biokuro kogeneracinę jėgainę (2,5 MW elektrinės ir 11 MW šiluminės galios). Be to, kad pastarojo pareiškėjo prašoma paramos suma yra didžiausia, lyginant su kitais pareiškėjais ir dėl to neužtenka lėšų kitų tinkamų pareiškėjų projektų finansavimui, bet dar ir projektas neatitinka Aprašo 17 punkto, reikalaujančio, kad *projektuojant kogeneracijos įrenginio (toliau – įrenginys) galią, turi būti atsižvelgta į tai, kad įrenginys galėtų veikti visus metus (ne trumpiau nei 8 000 val.) kogeneracijos režimu, t. y. būtų patenkinamas hidrauliškai vientisos sistemos šilumos poreikis nešildymo sezono metu ir iš dalies šildymo sezono poreikis* (šilumos realizavimo rinka, suprantama, neužimta kitų analogiškų energetikos objektų).

Reikalavimas įrenginiui dirbti 8000 val. reiškia, kad įrenginys privalo dirbti tiek šildymo, tiek nešildymo sezono metu. Būtina atkreipti dėmesį, kad Alytaus miesto integruotoje sistemoje jau veikia biokogeneracinė elektrinė, kurios šiluminė galia yra 20,2 MW, o elektrinė – 5,4 MW bei veikia nepriklausomas šilumos gamintojas, kurio biokuro įrenginio šiluminė galia yra 15 MW. Alytaus miesto vidutinis šiluminės galios apkrovimas ne šildymo sezono metu yra **10,2 MW**, o šildymo – **34,4 MW**, todėl, įvertinus tai, **kyla pagrįstų abejonių**, ar pareiškėjo UAB „Biovatas“ pateikta informacija, kad metinis šilumos tiekimas į Alytaus miesto šilumos tinklą iš elektrinės bus 86,5 GWh bei atitiks privalomą aprašo sąlygą, atitinka tikrovę. Sistemoje veikti dviem biokogeneracinėms jėgainėms 8000 val. per metus nėra jokių galimybių, todėl naujas daug viešųjų lėšų reikalaujantis įrenginys nepasieks paraiškoje deklaruojamų rodiklių. Primintina, kad Alytuje esama biokogeneracinė elektrinė pastatyta taip pat su Europos Sąjungos finansine parama, jai suteiktas „žalios“ elektros gamybos skatinamasis tarifas, todėl būtų nesuprantamas Energetikos ministerijos sprendimas finansuoti kitą įrenginį, apribojant esamo įrenginio darbo valandas bei perinvestuojant lėšas, kurios galėtų duoti ekonominę naudą kitų centralizuoto šildymo sistemų vartotojams ir taip prisidėtų ne tik prie keliamų tikslų, bet ir mažintų šilumos kainas vartotojams.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, **Asociacija siūlo Energetikos ministerijai neskirti finansinės paramos pareiškėjui UAB „Biovatas“ dėl neatitikimo Aprašo 17 punkto reikalavimui bei dėl neracionalaus ir kitose valstybėse analogų neturinčio viešųjų finansų panaudojimo.**

Toliau šiuo raštu taip pat norime atkreipti dėmesį, kad pareiškėjų AB „Klaipėdos energija“ ir AB „Kauno energija“ paraiškos Organinio Renkimo ciklo jėgainėms (elektros gamybai) įrengti buvo atmetos, kaip neatitinkančios Aprašo 9 punkto, 26.1 papunkčio, 44 punkto reikalavimų ir atitinkamai Aprašo 1 priedo 1.1 ir 3.1 bendrųjų reikalavimų projektams. Pirmiausia primintina, kad tinkamumas tokio tipo projektams finansuoti buvo aptartas ir suderintas Energetikos ministerijoje, todėl paraiškų teikėjams Energetikos ministerija suteikė pagrįstus lūkesčius dėl projektų teigiamo įvertinimo. Akivaizdu, kad biokogeneracinių blokų įsirengimas didelėse biokurą naudojančiose katilinėse ir stabiliai jų gaminamos elektros panaudojimas savo poreikiams (dideliuose tinklo cirkuliaciniuose siurbliuose, biokurą naudojančiuose katiluose ir pan.), būtų racionalus ir tvarus sprendimas, nes sumažintų importuojamos elektros poreikį, padidintų nuosavos elektros generavimą, atpigintų šilumos gamybos kaštus ir netrukdytų kitų miestų sistemose veikiančių kogeneracinių jėgainių darbui.

Atsižvelgus į tai, siūlome prieš skelbiant naują 04.1.1-LVPA-K-110 priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ kvietimą, atitinkamai atlikti korekcijas Aprašo minėtuose punktuose, kad Organinio Renkimo ciklo jėgainių projektai (tame tarpe elektros generavimui savo reikmėms tenkinti) atitiktų visas finansavimui gauti reikalingas sąlygas.

Vyr. specialistas - konsultantas

Mantas Paulauskas